

ČESKÝ DŮCHODOVÝ SYSTÉM

VYBRANÉ ASPEKTY JEHO REFORMY

Ing. Vladimír Bezděk, M. A.

5.4.2023

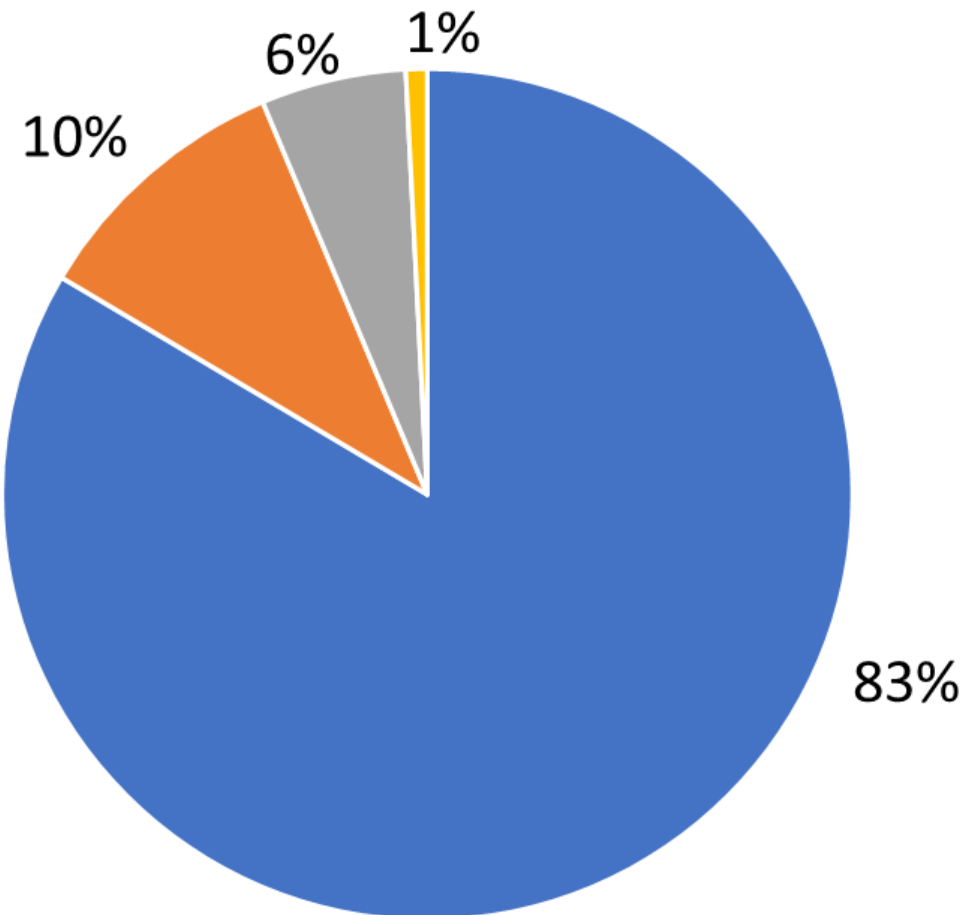
Vysoké učení technické v Brně

- I. ZÁKLADNÍ DATA
- II. PROBLÉMY DŮCHODOVÉHO SYSTÉMU
 - FINANČNÍ NEUDRŽITELNOST
 - INTRAGENERAČNÍ TLAKY
 - NEDIVERZIFIKOVANOST PŘÍJMŮ
- III. CO LZE DĚLAT?
- IV. DISKUZE
- V. ODKAZY A ZDROJE
- VI. AVANT INVESTIČNÍ SPOLEČNOST

VÝDAJE NA DŮCHODY

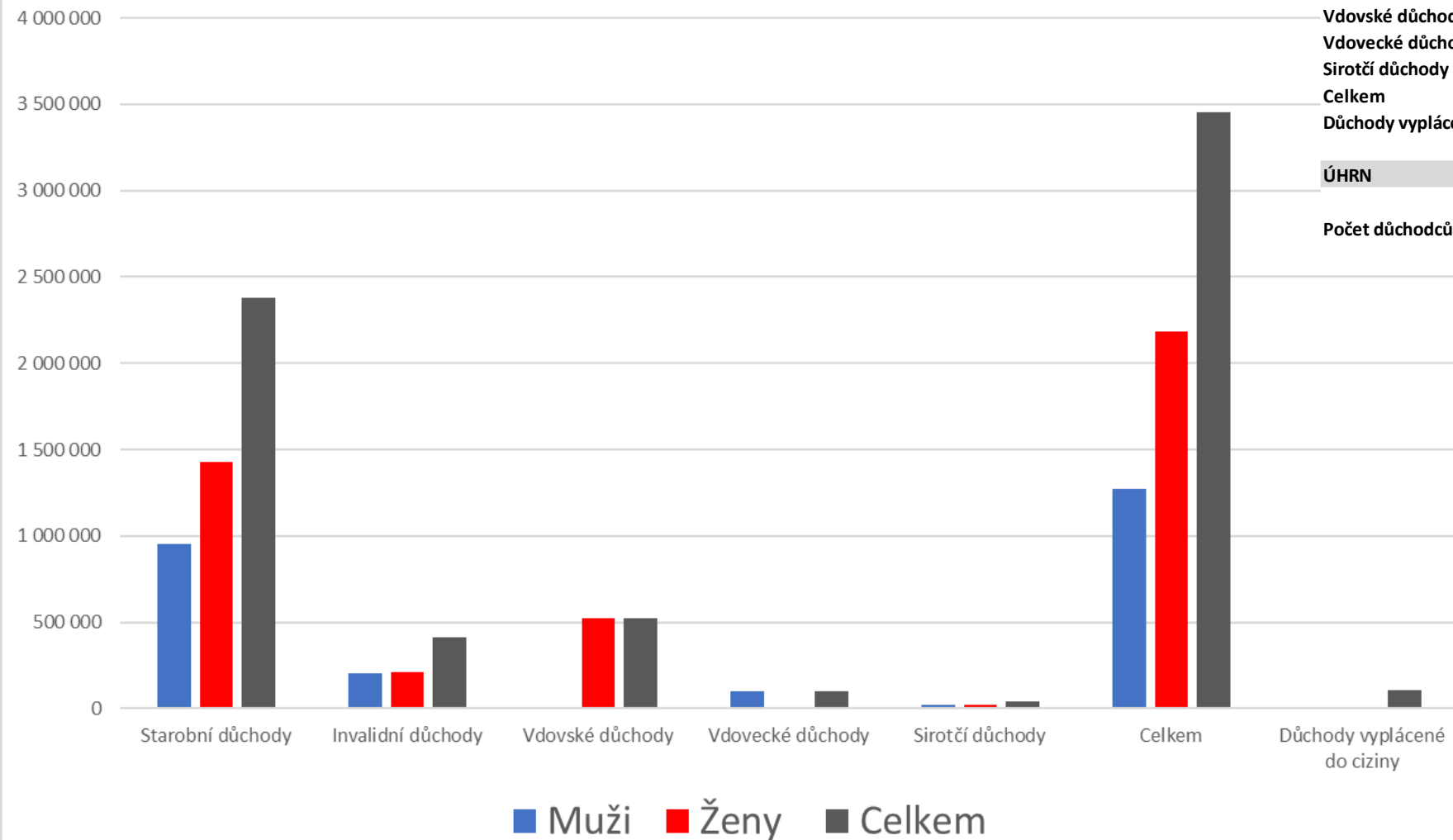
■ Starobní důchody ■ Invalidní důchody ■ Vdovské důchody ■ Sirotčí důchody

VÝDAJE

Starobní důchody	433 936 279 Kč
Invalidní důchody	52 784 816 Kč
Vdovské důchody	28 664 684 Kč
Sirotčí důchody	4 198 248 Kč
CELKEM	519 584 027 Kč

POČET VYPLÁCENÝCH DŮCHODŮ

	Muži	Ženy	Celkem
Starobní důchody	951 690	1 426 130	2 377 820
Invalidní důchody	202 734	211 912	414 646
Vdovské důchody	0	522 869	522 869
Vdovecké důchody	97 923	0	97 923
Sirotčí důchody	19 512	20 253	39 765
Celkem	1 271 859	2 181 164	3 453 023
Důchody vyplácené do ciziny	0	0	104 937

ÚHRN

3 557 960

Počet důchodců

2 958 590 osob

✓ Pojistná sazba: 28%

✓ Valorizace penzí

- Řádná k 1.1.: inflace (CPI/ "důchodcovská inflace") + ½ růstu průměrné reálné mzdy
- Mimořádná: pokud inflace (CPI/ důchodcovská) překročí 5%

✓ Důchod = základní výměra (10% průměrná mzdy v ekonomice) + procentní výměra

✓ Minimální pojistná doba: Dnes 35 let

✓ Věková hranice pro odchod do důchodu:

- 65 let po roce 2030
- Vybrané profese nižší věk
- Lze odejít do předčasného (a nižšího) důchodu

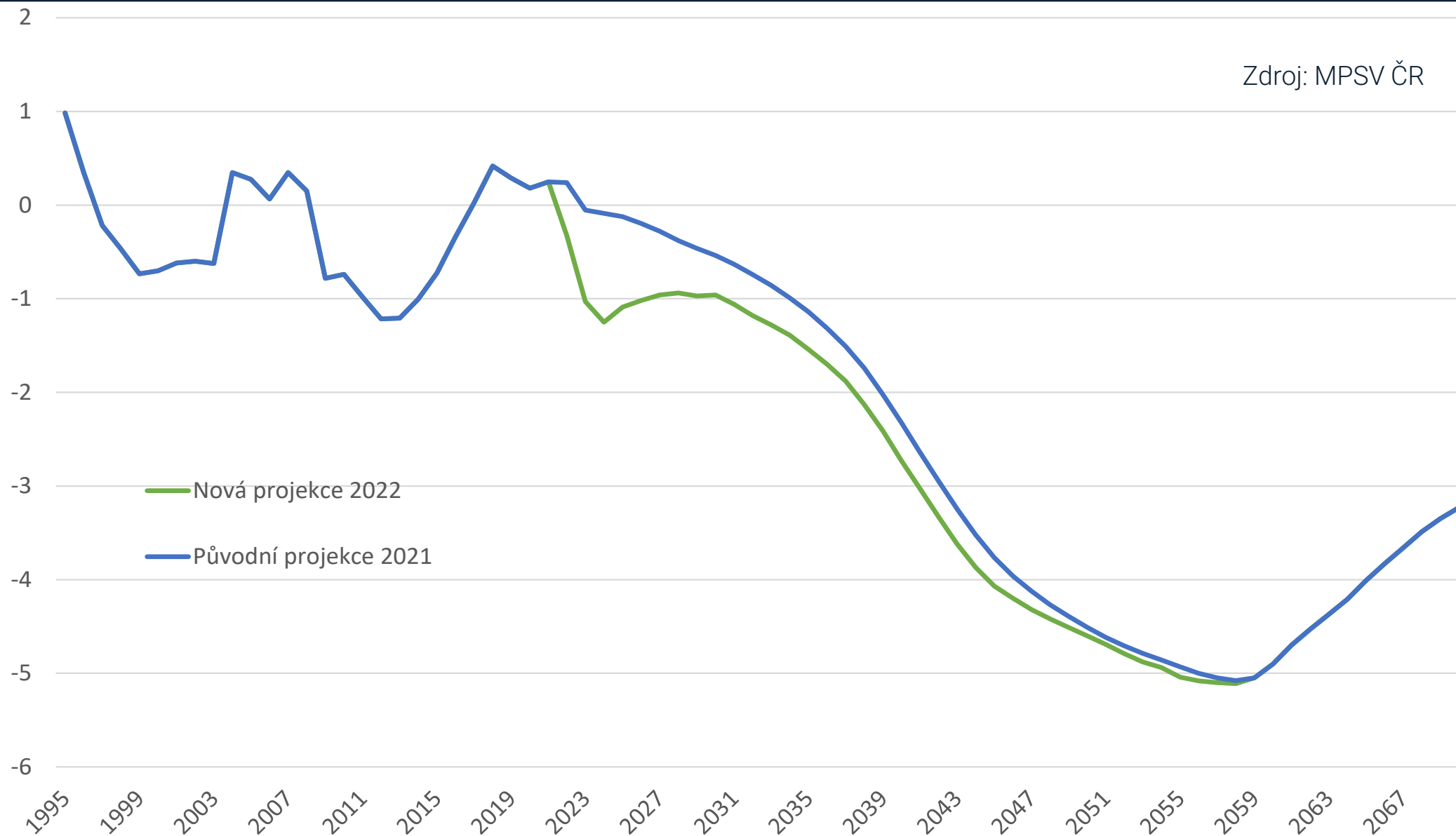

✓ Finanční neudržitelnost a hrozba mezigeneračního konfliktu

✓ Intragenerační tlaky= zásluhovost vs solidarita

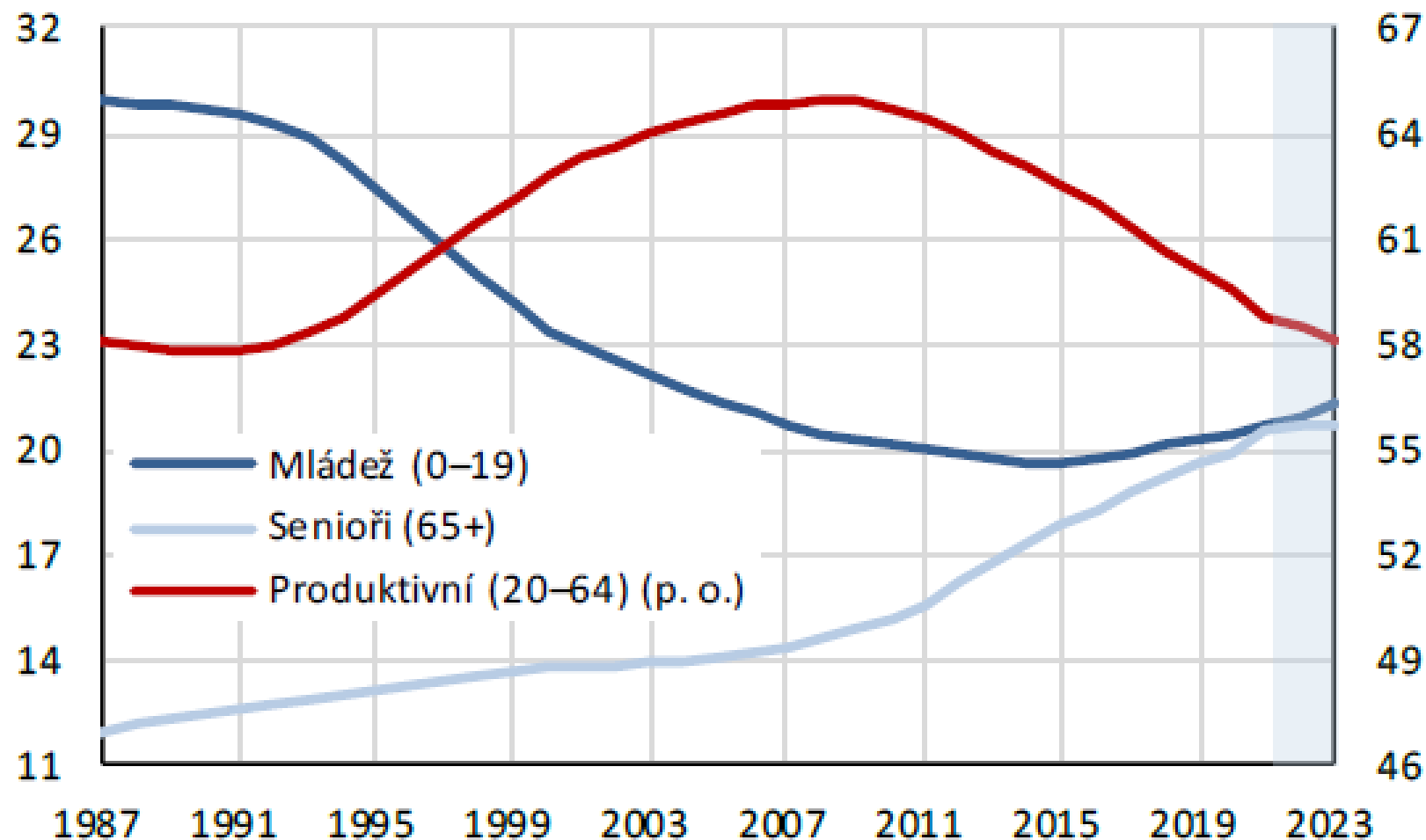
✓ Nediverzifikovanost příjmů důchodců

07 II. FINANČNÍ NEUDRŽITELNOST

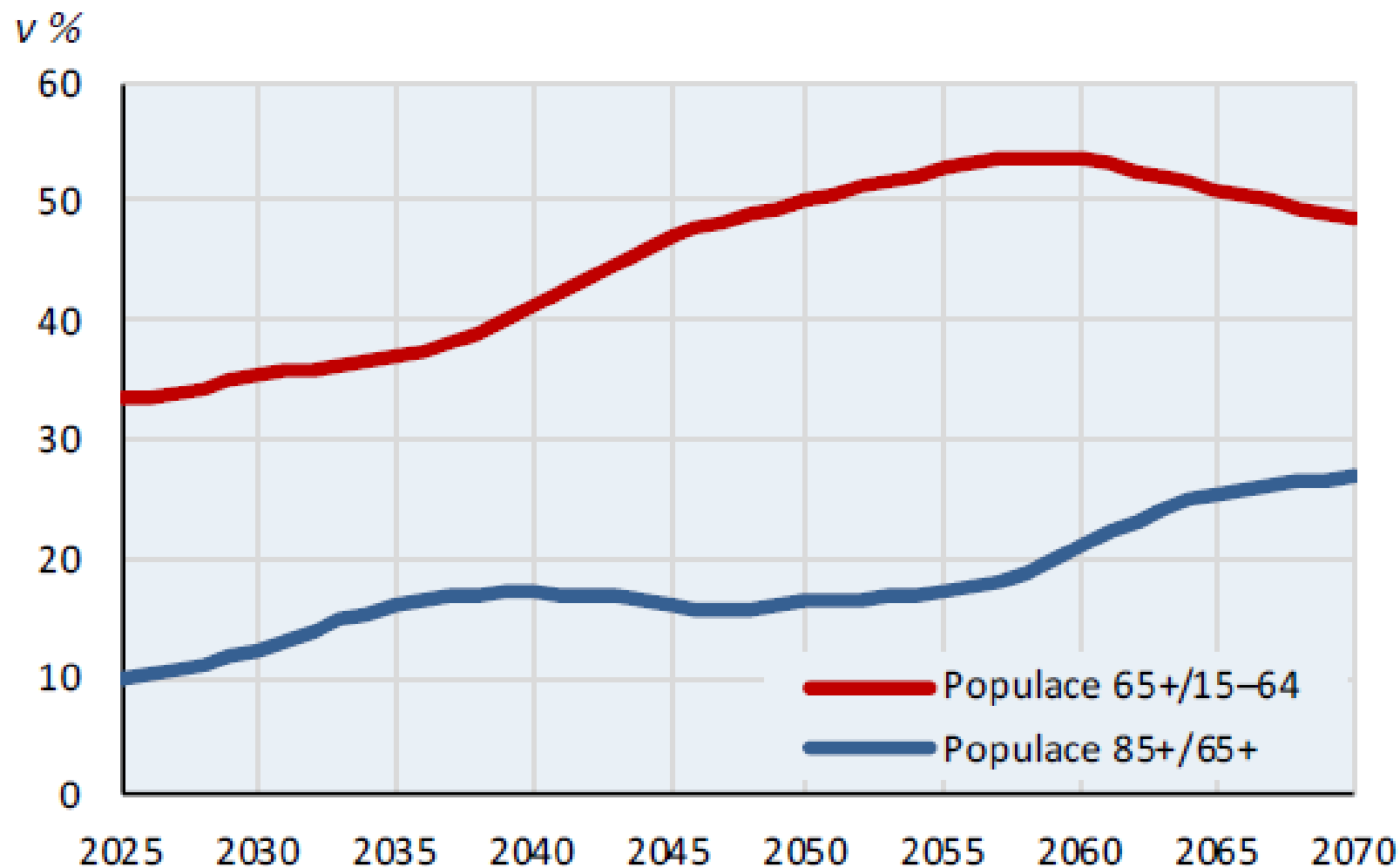

Graf 1.5.1: Věkové skupiny

stav k 1. 1. daného roku, podíly na celkové populaci, v %

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

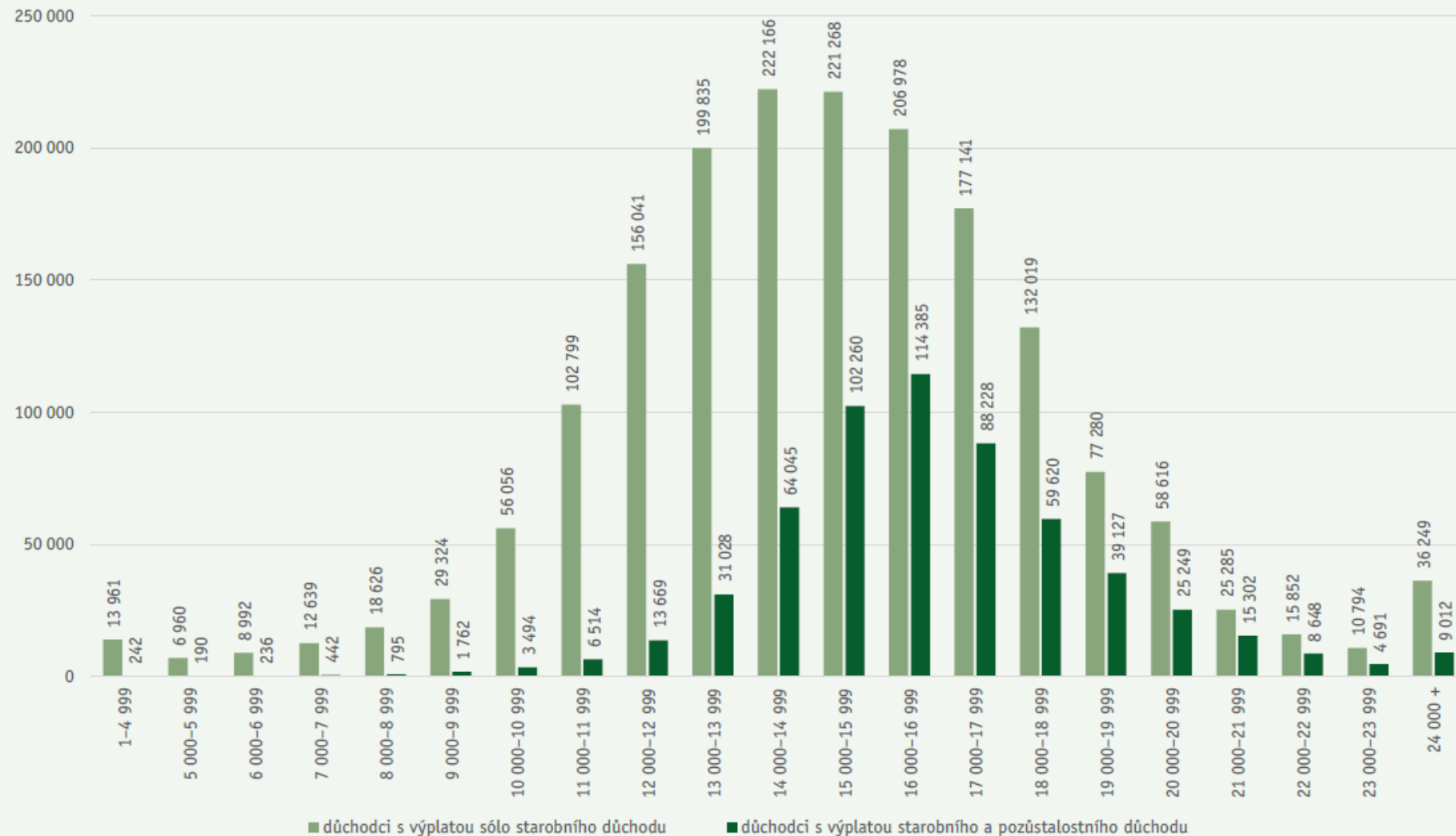
Graf 4.2.3: Míra závislosti a podíl populace 85+/65+

Zdroj: Eurostat (2019). Úprava MF ČR.

10 II. INTRAGENERAČNÍ TLAKY

Graf 9: Počet starobních důchodců podle pásem výše důchodu v roce 2021 (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSSZ

11 II. INTRAGENERAČNÍ TLAKY

Důchod starobní sólo od roku 2004			
Rok	Q10	Q50 – medián	Q90
2004	5 949	7 442	9 058
2005	6 004	7 602	9 601
2006	6 360	8 081	10 265
2007	6 757	8 641	11 002
2008	7 521	9 528	12 057
2009	7 769	9 929	12 654
2010	7 783	9 996	12 801
2011	8 067	10 434	13 352
2012	8 192	10 657	13 667
2013	8 305	10 851	13 901
2014	8 352	10 958	14 034
2015	8 522	11 230	14 379
2016	8 576	11 344	14 501
2017	8 813	11 725	14 991
2018	9 204	12 289	15 718
2019	10 038	13 357	16 955
2020	10 778	14 362	18 251
2021	11 370	15 299	19 538

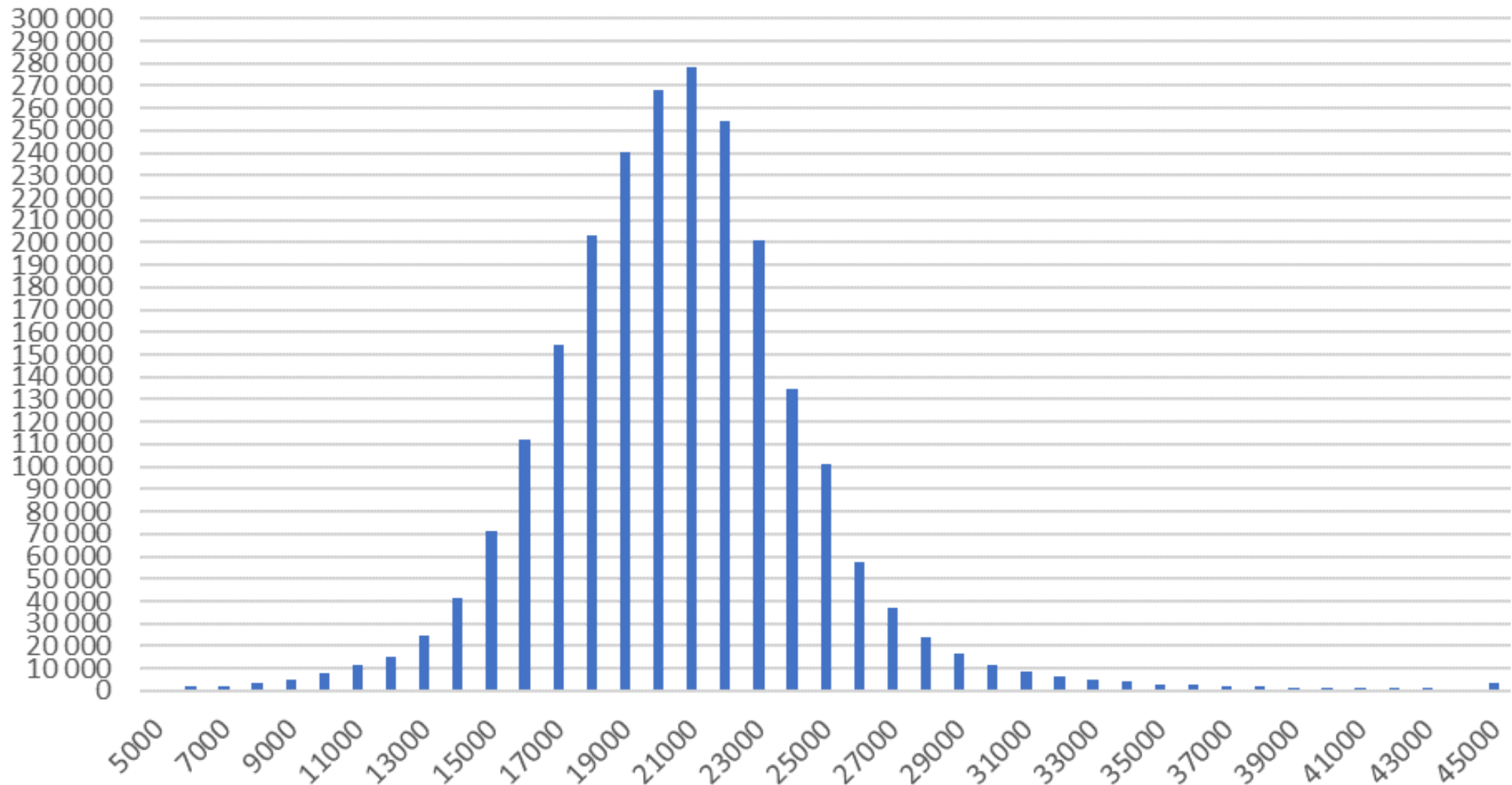
Zdroj: ČSSZ

12 II. INTRAGENERAČNÍ TLAKY

Stav k 1.lednu 2023

Rozložení počtu starobních důchodců podle výše důchodu

Zdroj: ČSSZ

13 II. NEDIVERZIFIKOVANOST PŘÍJMŮ

95 %

příjmů domácností důchodců
(bez pracujících osoby)
pochází ze sociálních příjmů

(Zdroj: ČSÚ)

Tab. 1 Domácnosti podle postavení osoby v čele
a/ Složení domácností a roční příjmy na osobu
Households by activity status of head of household
a/ Household composition and per capita annual income

Životní podmínky
Statistics on Income and Living Conditions
Rok 2022
Year 2022

	Domácnosti celkem Households, total	Zaměstnanci celkem Employees, total	z toho / incl.		Samostatně činní Self-employed	Důchodci celkem Pensioners, total	z toho / incl.		Nezaměstnaní Unemployed	Ostatní domácnosti Other households	
			zaměstnanci s nižším vzděláním employees, lower education	zaměstnanci s vyšším vzděláním employees, higher education			s pracujícími členy with working persons	bez pracujících členů without working persons			
2. Příjmy z podnikání	36 762	7 238	4 242	9 129	198 856	4 607	20 200	718	2 427	996	2. Income from self-employment
Příjmy z hlavní činnosti v podnikání	34 987	5 040	3 540	5 986	197 021	3 754	18 806	-	1 186	827	Income from main activity
Příjmy z vedlejší činnosti v podnikání	1 720	2 148	604	3 122	1 806	763	1 338	619	1 241	169	Income from secondary activities
Příjmy z prodeje	55	51	98	21	29	90	56	99	-	-	Income from sales
3. Sociální příjmy	59 754	22 545	25 280	20 818	21 816	175 612	110 890	191 755	51 274	53 612	3. Social income
Důchody	49 736	11 990	14 693	10 284	14 581	169 590	105 892	185 478	12 119	10 073	Pensions
Dávky nemocenského pojištění a náhrady mzdy při pracovní neschopnosti	2 737	3 897	4 165	3 728	2 181	498	2 092	100	1 300	2 022	Sickness benefits and wage compensations during sickness
Podpora v nezaměstnanosti	601	507	573	465	313	187	349	147	8 554	1 940	Unemployment benefits
Dávky státní sociální podpory	4 342	4 900	4 578	5 103	3 917	1 076	151	1 307	15 291	26 266	State social support benefits
v tom: příspěvky na děti	319	324	479	226	288	62	40	67	1 981	2 374	incl. children allowances
rodičovský příspěvek	3 211	4 208	3 459	4 680	3 422	65	77	63	3 008	15 169	parental benefits
příspěvek na bydlení	578	209	442	62	188	517	33	637	10 186	6 017	housing allowances
ostatní dávky státní sociální podpory	233	159	198	135	19	433	-	540	116	2 706	other state social support benefits
Jiné příjmy ze sociálního zabezpečení z toho dávky v hmotné nouzi	2 326	1 234	1 255	1 222	818	4 256	2 390	4 721	14 011	13 258	Other social income
Stipendia	247	36	93	-	-	70	-	88	8 442	1 470	incl. material indigence benefit
	12	16	16	16	6	5	16	2	-	52	Education-related allowances
4. Ostatní příjmy	8 155	7 695	4 893	9 463	11 401	4 930	4 507	5 035	11 266	43 502	4. Other income
Příjmy z kapitálového majetku	602	421	242	534	919	506	843	422	556	6 692	Capital income
Příjmy z pronájmu	3 362	2 794	683	4 126	6 949	2 078	2 069	2 081	3 375	8 169	Income from rental
Příjmy z životního a penzijního pojištění	142	129	118	136	39	247	214	255	160	-	Pension from individual private plans
Přijaté peněžní transfery mezi domácnostmi	4 050	4 351	3 851	4 667	3 494	2 099	1 381	2 279	7 175	28 640	Regular inter-household cas transfer received
STRUKTURA PŘÍJMŮ v %:											INCOME (%):
Hrubé peněžní příjmy celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	Gross money income
Zdravotní a sociální pojištění	6,7	9,5	9,4	9,5	2,6	1,4	5,2	0,2	4,8	2,0	Contributions to mandatory social security schemes
Daň z příjmů fyzických osob	6,5	7,0	5,3	7,7	11,0	1,1	4,0	0,2	2,5	2,4	Income tax
Bonus u daňového zvýhodnění na děti	-0,2	-0,2	-0,4	-0,2	-0,2	-0,1	-0,2	0,0	-0,7	-0,2	Tax bonus
Čisté peněžní příjmy celkem	87,0	83,8	85,7	82,9	86,7	97,5	91,0	99,6	93,3	95,8	Net money income
Z hrubých peněžních příjmů v %:											Gross money income=100 %:
příjmy ze závislé činnosti	62,3	87,8	86,3	88,4	23,7	13,5	48,2	2,2	45,7	21,6	income from employment
příjmy z podnikání	13,3	2,4	1,7	2,7	65,4	2,2	7,7	0,4	2,0	0,8	income from self-employment
sociální příjmy	21,5	7,4	10,1	6,1	7,2	82,1	42,4	94,9	42,9	42,9	social income
ostatní příjmy	2,9	2,5	2,0	2,8	3,7	2,3	1,7	2,5	9,4	34,8	other income

- ✓ Zvýšit informovanost
- ✓ Parametricky stabilizovat finanční udržitelnost
- ✓ Odolat líbivým pokušením
- ✓ Budovat elementární politický konsensus
- ✓ Aplikovat rozumnou ekonomickou politiku
- ✓ Mít děti

ZVÝŠIT INFORMOVANOST

Informovanost

- Veřejnost
- Politici
- Média
- Akademická sféra
- Např. ČSSZ důchodová kalkulačka / výpis z účtu pojištěnce

<https://www.cssz.cz/duchodova-kalkulacka>

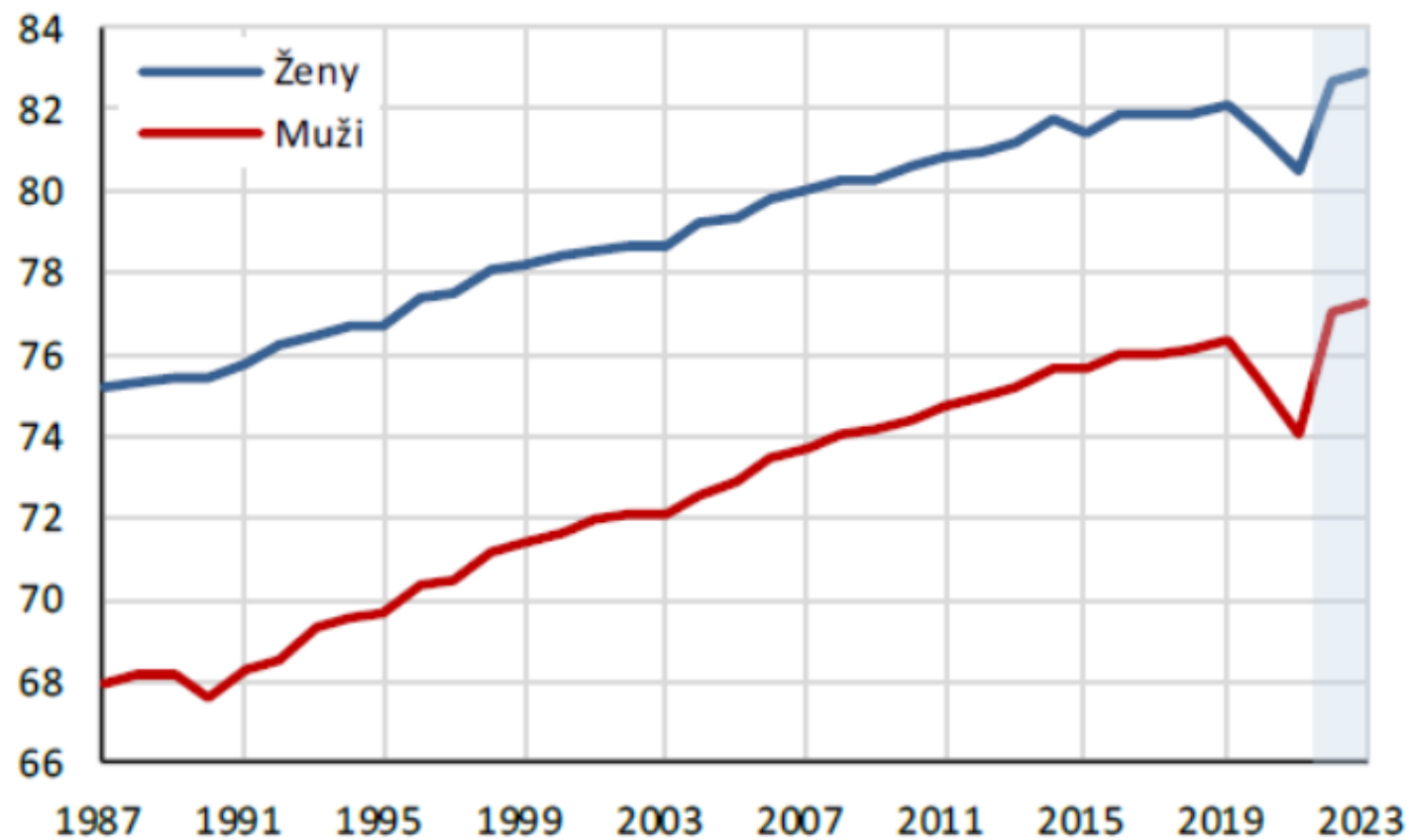
Lepší informace = méně populismu

Méně populismu = větší pravděpodobnost dobrých rozhodnutí „mikro“ i „makro“

PARAMETRICKY STABILIZOVAT – ZVÝŠENÍ DŮCHODOVÉHO VĚKU

Graf 1.5.2: Očekávaná střední délka života při narození v letech

Zdroj: ČSÚ.

PARAMETRICKY STABILIZOVAT – ZVÝŠENÍ DŮCHODOVÉHO VĚKU

Graph I.1.4: Projection of life expectancy at birth, males (in years), 2019-2070

Source: Eurostat, 2019-based population projections.

Graph I.1.5: Projection of life expectancy at birth, females (in years), 2019-2070

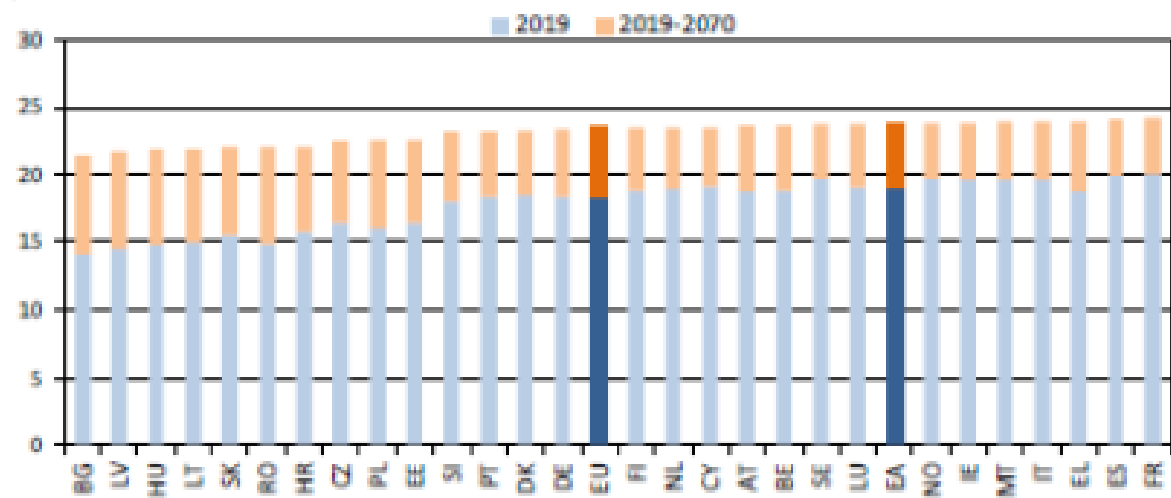

Source: Eurostat, 2019-based population projections.

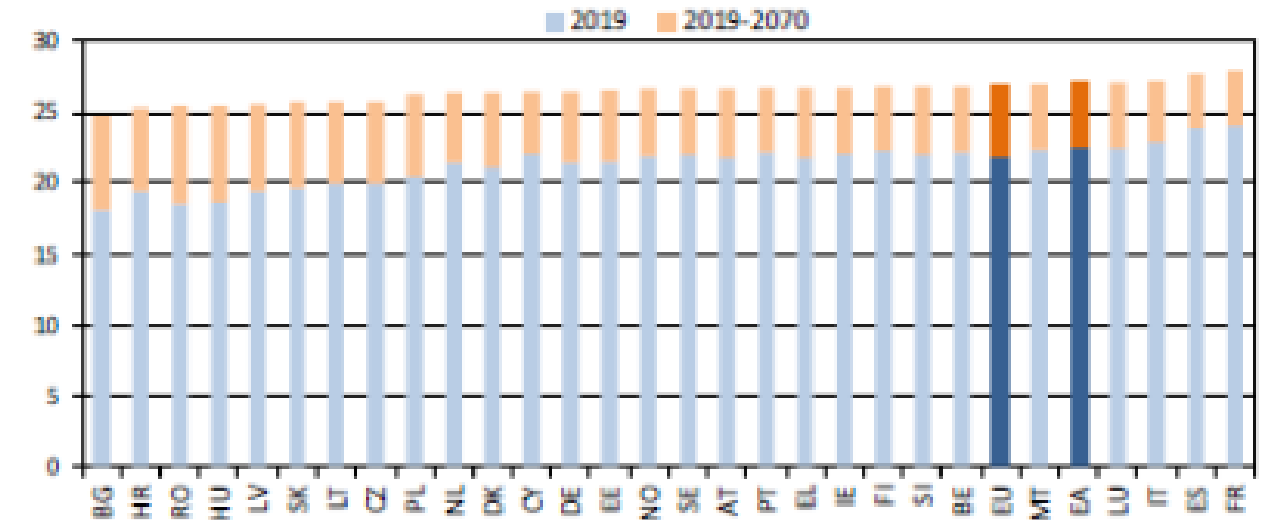
PARAMETRICKY STABILIZOVAT – ZVÝŠENÍ DŮCHODOVÉHO VĚKU

Graph I.1.6: Projection of life expectancy at 65, males (in years), 2019-2070

Source: Eurostat, 2019-based population projections.

Graph I.1.7: Projection of life expectancy at 65, females (in years), 2019-2070

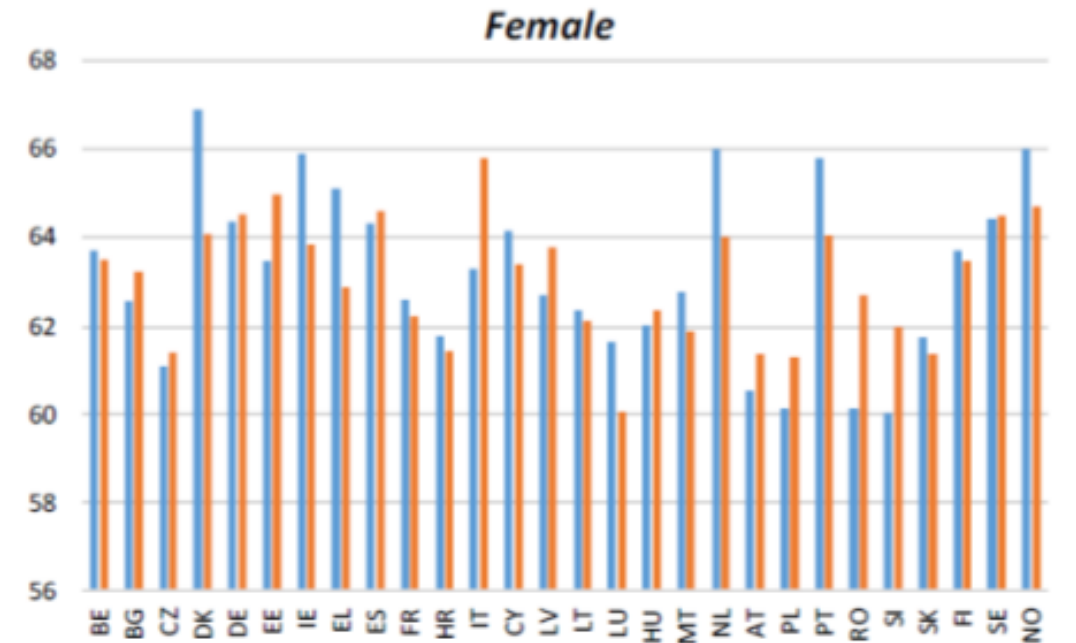
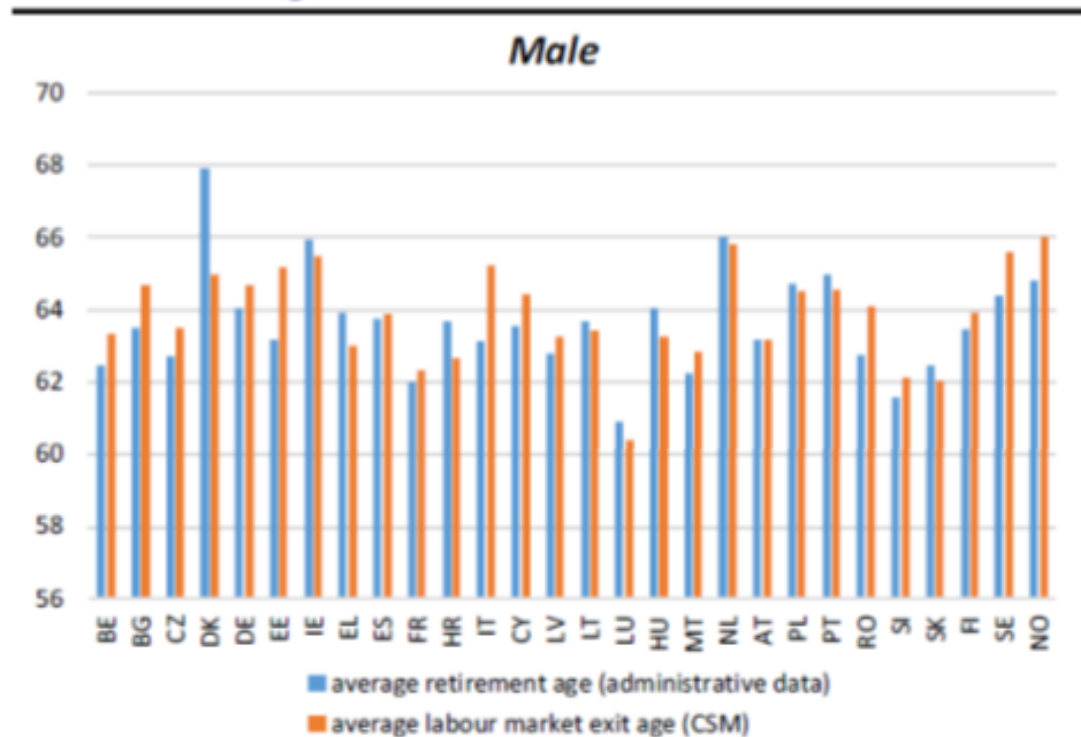

Source: Eurostat, 2019-based population projections.

PARAMETRICKY STABILIZOVAT – ZVÝŠENÍ DŮCHODOVÉHO VĚKU

Graph II.1.2: Average retirement age (old-age and early retirement) and average labour market exit age

Administrative data shows 2019 figures; 2018 for BE, DK and FR. Average labour market exit ages refer to 2020.

Source: European Commission, EPC.

PARAMETRICKY STABILIZOVAT – ZVÝŠENÍ DŮCHODOVÉHO VĚKU

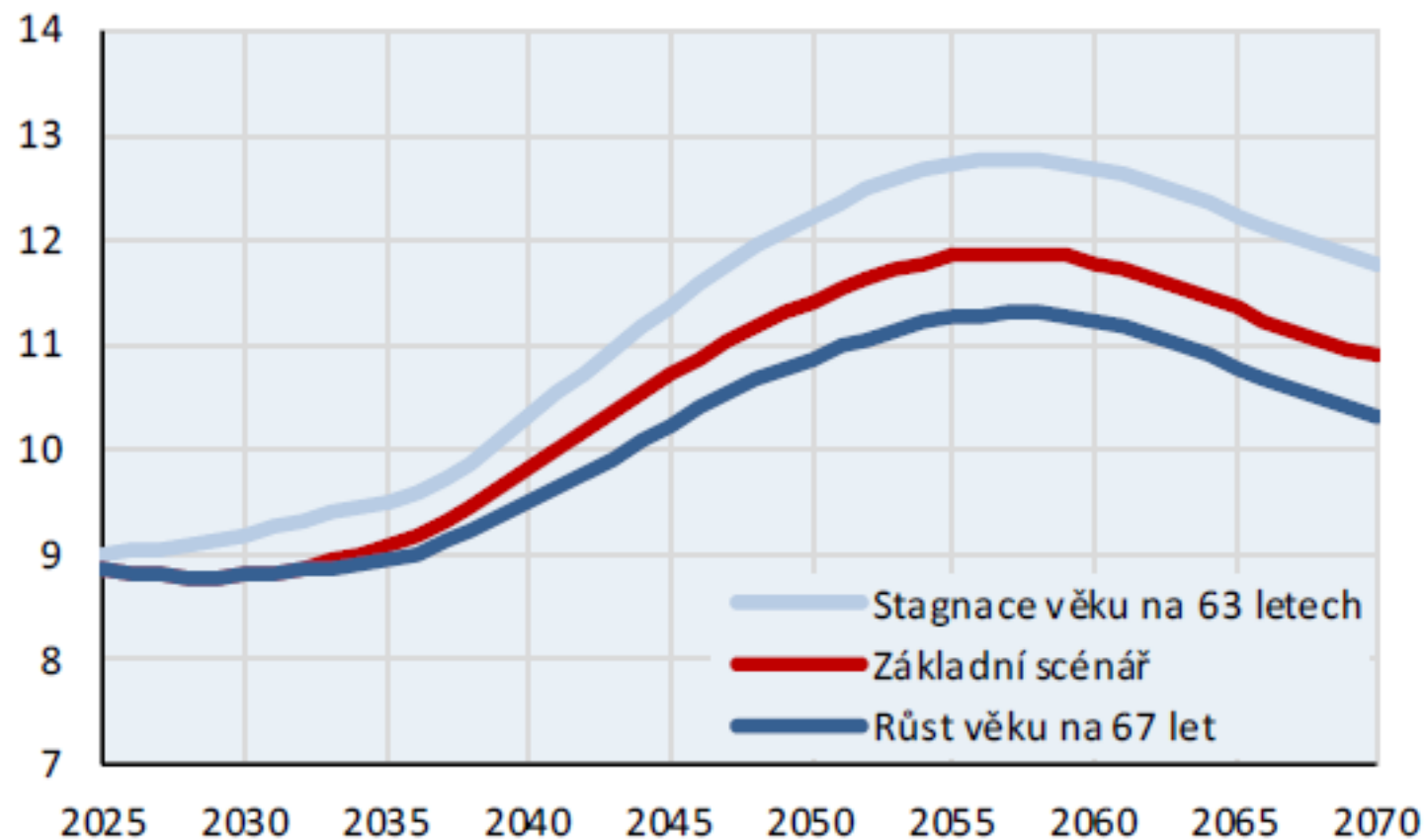
6.7 Vývoj průměrné délky doby pobírání řádného starobního důchodu a průměrného věku dožití důchodce (v letech)

Průměrná délka doby pobírání důchodu				Průměrný věk dožití důchodce			
Rok zániku důchodu	Muži	Ženy	Celkem	Rok zániku důchodu	Muži	Ženy	Celkem
1970	-	-	11,00	1970	-	-	-
1980	-	-	13,00	1980	-	-	-
1990	-	-	16,00	1990	-	-	-
2000	16,78	22,72	19,96	2000	-	-	-
2001	17,42	23,18	20,56	2001	-	-	-
2002	17,30	23,51	20,69	2002	77,06	79,49	78,39
2003	17,64	23,97	21,14	2003	77,40	79,87	78,77
2004	17,68	24,20	21,30	2004	77,42	79,95	78,83
2005	17,98	24,55	21,67	2005	77,75	80,27	79,17
2006	18,03	24,64	21,72	2006	77,83	80,31	79,22
2007	18,04	25,01	21,98	2007	77,88	80,62	79,43
2008	18,28	25,33	22,25	2008	78,11	80,90	79,68
2009	18,56	25,74	22,64	2009	78,43	81,25	80,04
2010	18,57	25,99	22,79	2010	78,50	81,49	80,20
2011	18,64	26,27	22,96	2011	78,62	81,75	80,39
2012	18,80	26,64	23,26	2012	78,84	82,11	80,70
2013	18,92	26,90	23,50	2013	79,01	82,37	80,94
2014	19,00	27,08	23,55	2014	79,15	82,56	81,07
2015	19,09	27,53	23,97	2015	79,32	83,01	81,46
2016	19,10	27,59	23,97	2016	79,41	83,10	81,53
2017	19,23	27,89	24,22	2017	79,60	83,40	81,79
2018	19,26	28,06	24,28	2018	79,67	83,58	81,90
2019	19,31	28,22	24,37	2019	79,81	83,75	82,05
2020	19,47	28,46	24,51	2020	80,04	84,04	82,28
2021	18,88	28,07	23,92	2021	79,60	83,73	81,86

PARAMETRICKY STABILIZOVAT – ZVÝŠENÍ DŮCHODOVÉHO VĚKU

Graf 4.2.9: Alternativní scénáře věkové hranice

% HDP

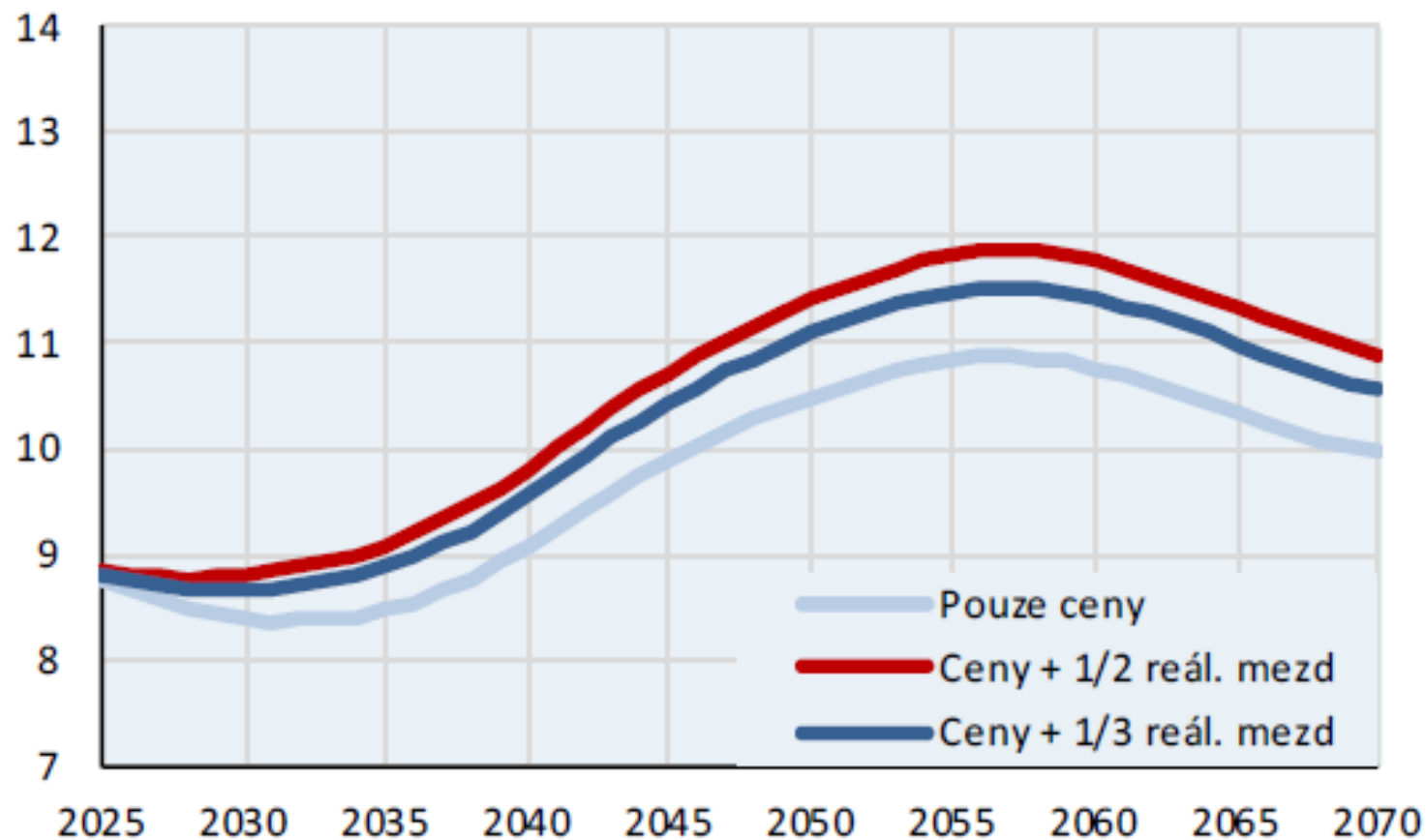

Zdroj: Výpočty MF ČR.

PARAMETRICKY STABILIZOVAT – VALORIZACE S ROZUMEM

Graf 4.2.10: Alternativní scénáře valorizace

% HDP

Zdroj: Výpočty MF ČR.

PARAMETRICKY STABILIZOVAT – DALŠÍ OPATŘENÍ

- ✓ Zrušit nově přiznávané vdovské/ vdovecké důchody
- ✓ Více znevýhodnit předčasné důchody
- ✓ Posílit III. Pilíř a zvýšit jeho účinnost jako zdroje pravidelného příjmu ve stáří

ODOLAT LÍBIVÝM POKUŠENÍM

- ✓ Výchovné (20 mld. ročně)
- ✓ Placení 1 % pojistného rodičům (25 – 30 mld. ročně)
- ✓ Nižší důchodový věk pro vybrané profese

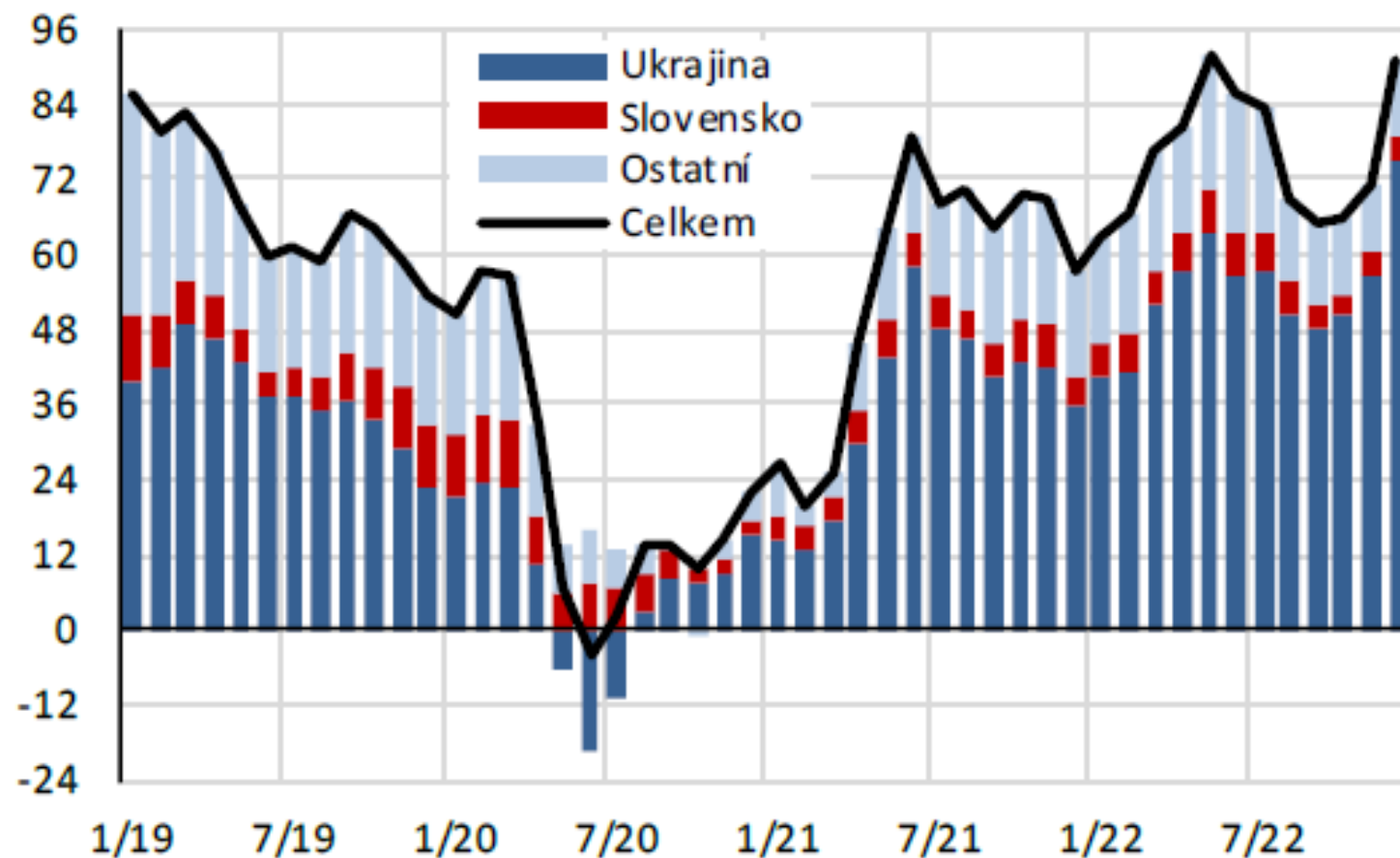
ELEMENTÁRNÍ POLITICKÝ KONSENSUS

Přestat „DVA KROKY VPŘED A JEDEN A PŮL KROKU ZPĚT.“

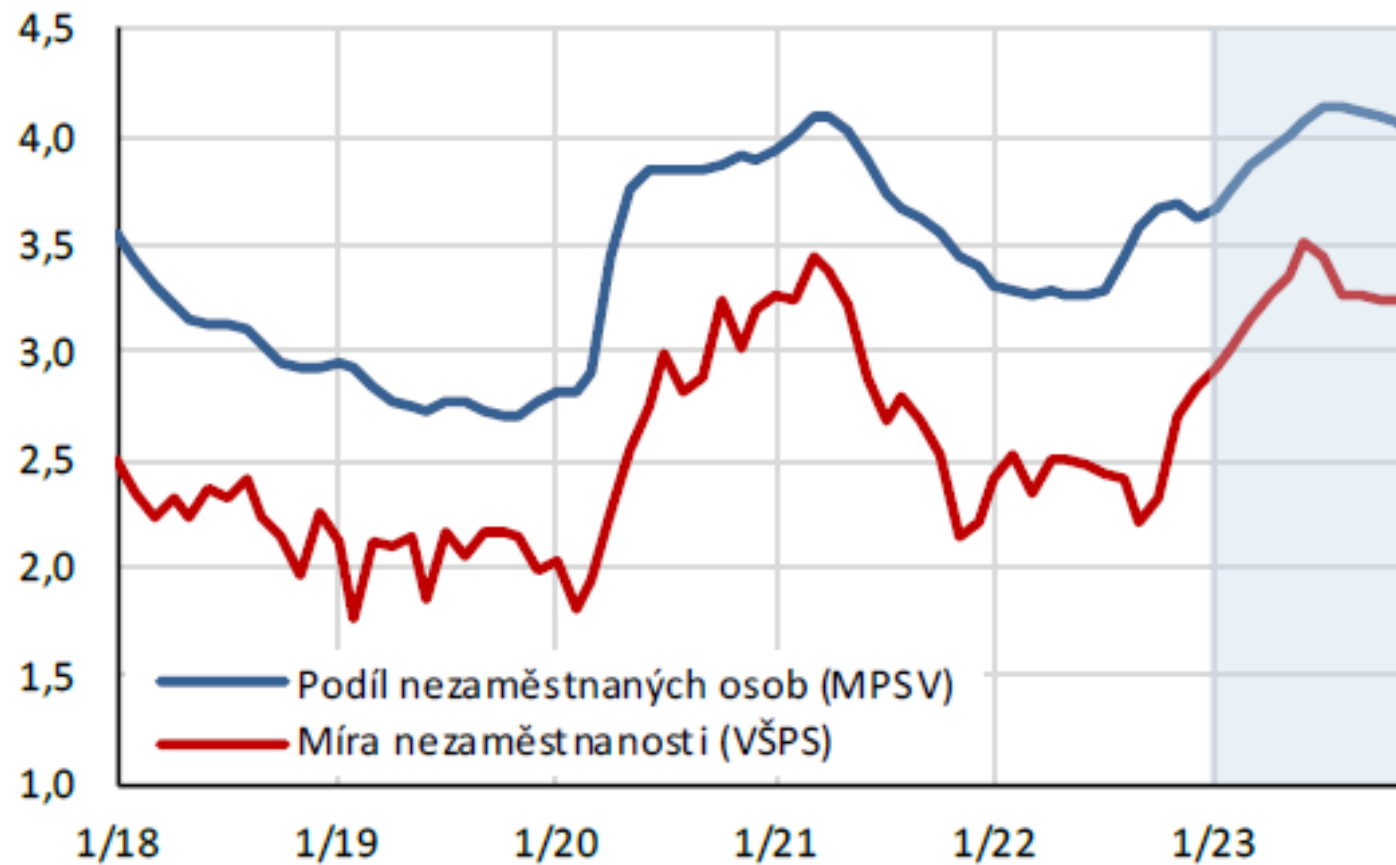

ROZUMNÁ EKONOMICKÁ POLITIKA

Např. inteligentní imigrační politika

Graf 3.3.2: Počet cizinců zaměstnaných v ČR*meziroční změna v tis. osob**Zdroj: MPSV. Výpočty MF ČR.*

ROZUMNÁ EKONOMICKÁ POLITIKA

Graf 3.3.3: Ukazatele nezaměstnanosti*sezónně očištěná data, v %**Zdroj: ČSÚ, MPSV. Výpočty a predikce MF ČR.*

MÍT VLASTNÍ DĚTI

OTÁZKY?

- Makroekonomická predikce MFČR, leden 2023
- Fiskální výhled ČR, MFČR, listopad 2022
- Senioři v číslech, ČSU, prosinec 2022
- Příjmy domácností, ČSU, 2021
- The Ageing Report, European Commission, 2021
- Statistická ročenka z oblasti důchodového pojištění, ČSSZ, 2021
- Závěrečná zpráva Výkonného týmu 2005, web MPSV
- Závěrečná zpráva PES 2010, web MPSV
- Web Národní rozpočtové rady

- ✓ Česká investiční společnost založená již v roce 2007
- ✓ Největší správce fondů kvalifikovaných investorů v České republice
- ✓ Leader v inovativních řešeních fondových struktur
- ✓ Nejrychleji rostoucí investiční společnost v České republice
- ✓ Zkušený tým odborníků s dlouholetou praxí v sektoru finančních institucí
- ✓ Investiční společnost regulovaná a kontrolovaná Českou národní bankou
- ✓ Správa a administrace investičních fondů
- ✓ Poradenství a restrukturalizace
- ✓ Fundraising

169

INVESTIČNÍCH
FONDŮ A PODFONDŮ

100,6

MLD. V OBJEMU
MAJETKU K
31.12.2022

16

LET ZKUŠENOSTÍ

16

FONDŮ NA BURZE

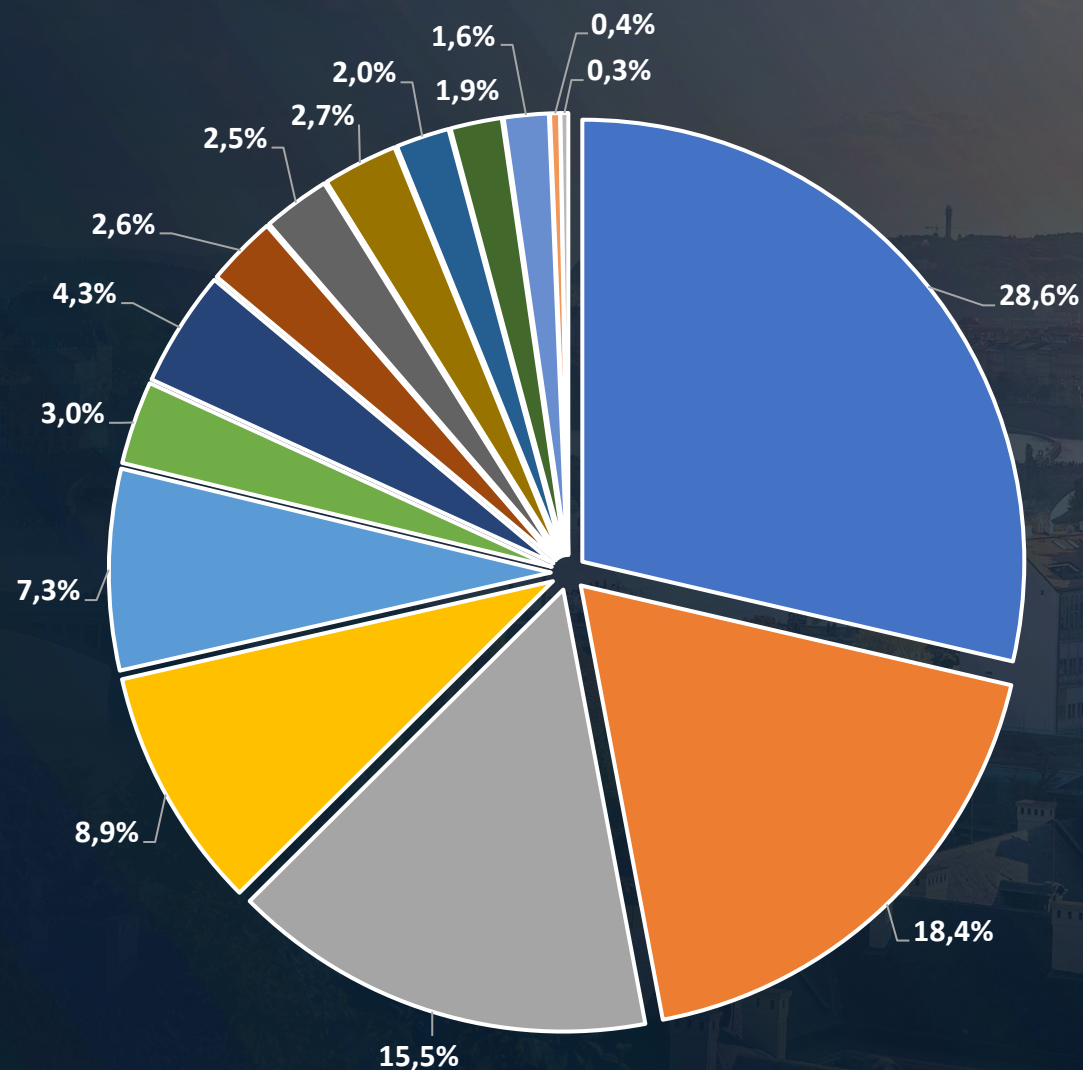
5

INVEST. SPOLEČNOSTÍ
V ADMINISTRACI

AVANT V ČÍSLECH – MARKET SHARE

- AVANT investiční společnost, a.
- AMISTA investiční společnost, a. s
- J&T INVESTIČNÍ SPOLEČNOST, a.s.
- QI investiční společnost, a.s.
- Amundi Czech Republic, investiční společnost, a.s.
- Generali Investments CEE, investiční společnost, a.s.
- Conseq Funds investiční společnost, a.s.
- Jet Investment, a.s
- Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika
- WOOD & Company investiční společnost, a.s.
- ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost
- REDSIDE investiční společnost, a.s

Ing. Vladimír Bezděk, M.A.

Předseda představenstva

Telefon: 731 621 426

E-mail: vladimir.bezdek@avantfunds.cz

a

Petra Volfová

HR Manager

Telefon: 724 821 314

E-mail: [petra.volfová@avantfunds.cz](mailto:petra.volfova@avantfunds.cz)

www.avantfunds.cz